

Άγιος Δημήτριος

21 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 2018

ΚΥΡΙΑΚΗ ΣΤ' ΛΟΥΚΑ

(Λουκ. η' 26 - 39)

(Γαλ. β' 16 - 20)

Πρόσωπο και κοινωνία

«ιματισμένον και σωφρονούντα»



Σε μια τραγική πτυχή στη ζωή του ανθρώπου αναφέρεται η σημερινή ευαγγελική περικοπή με την προβολή του θαύματος του δαιμονισμένου των Γαδαρηνών. Μεταγγίζει συνάμα το πιο ελπιδοφόρο μήνυμα ζωής και μάλιστα με απελευθερωτικό χαρακτήρα. Η τραγικότητα εστιάζεται στο θέμα της κυριαρχίας του Σατανά, η οποία αποτυπώνει μια ολική ακαταστασία στην καθημερινή ζωή του ανθρώπου που έχει να κάνει με τον εγκλωβισμό του στα δεσμά της δουλείας και του θανάτου.

Από την άλλη όμως, αποκαλύπτεται και η παρουσία του Χριστού στη ζωή του ανθρώπου, ως η μεγάλη δύναμη και ελπίδα. Είναι ο ελευθερωτής από τα έργα και τις δυνάμεις του κακού. Η αγάπη του αποκαθιστά την ύπαρξη του ανθρώπου στο αληθινό της μεγαλείο. Η Εκκλησία δεν παύει να διακηρύττει διά στόματος του αποστόλου Παύλου ότι ο Κύριος ήλθε στον κόσμο «ίνα καταργήση τον το κράτος έχοντα του θανάτου, τούτ' έστι τον διάβολον». Ο Χριστός προβάλλει τελικά ως ο μεγάλος και αυθεντικός ελευθερωτής.

Η ευλογημένη μεταστροφή

Ο δαιμονισμένος που μάς παρουσιάζει η σημερινή ευαγγελική περικοπή ελευθερώθηκε από τη δυναστεία των σατανικών δυνάμεων μόλις συνάντησε τον Χριστό. Η μεταστροφή του ήταν ριζική και θεαματική. Όπως πληροφορούμαστε, από γυμνός έγινε «ιματισμένος» και από αλλοπρόσαλλος «σωφρωνών». Περιπλανιόταν προηγούμενος σε μνήματα και τόπους ερημικούς. Μετά όμως που συνάντησε τον Χριστό υπέστη την καλή αλλοίωση και ήταν πλέον καθ' όλα κοινωνικότατος και χαριτωμένος. Επικοινωνεί πλέον με τους γύρω του. Η επιθετικότητα που εκδήλωνε πριν, η καταστροφική μανία που τον καταλάμβανε με τον πιο απεχθή τρόπο, μεταβάλλονται τώρα σε μια ορμή κοινωνικότητας, σχέσης και επικοινωνίας, σε μια εντελώς διαφοροποιημένη όσμωση των πραγμάτων.

Η κοινωνικότητα

Έμφυτο στοιχείο της ανθρώπινης φύσης είναι σίγουρα η κοινωνικότητα. Αυτό αναγνωρίζεται ευθύς εξ αρχής και από την φιλοσο-

Α
Γ
Ι
Ο
Σ

Δ
Η
Μ
Η
Τ
Ρ
Ι
Ο
Σ

9
3,
3

F
M

S
T
E
R
E
O

φική και κοινωνιολογική σκέψη. Ειδικότερα, η κοινωνικότητα που εκδηλώνει ο άνθρωπος κινείται σ' ένα υψηλότερο ορίζοντα σε σχέση με τα άλλα δημιουργήματα. Στην ανώτερη μορφή της που ορίζεται ως η κάθετη διάσταση εκφράζεται ως θρησκευτικότητα. Η πατερική σκέψη σαφώς επισημαίνει ότι η κοινωνικότητα του ανθρώπου εκδηλώνεται στην πιο αυθεντική της μορφή με την υπέρβαση της ατομικότητάς του. Αυτό επιτυγχάνεται και πραγματοποιείται με την έκφραση της ανιδιοτελούς αγάπης προς τον Θεό και προς τον πλησίον. Η αγάπη πραγματικά ξεπερνά τα όρια του ατόμου. Σπάει τα όποια φράγματα και σπρώχνει με ορμή τον άνθρωπο να συναντήσει τον άλλο, με διαθέσεις πλήρους αποδοχής και χωρίς οποιεσδήποτε προϋποθέσεις. Πιο πολύ ο χριστιανός εκδηλώνει αυθεντικά την κοινωνικότητά του σ' ένα υψηλότερο επίπεδο σχέσης και επικοινωνίας. Στον Θεό και με τον Θεό ψηλαφά την αληθινή αγάπη και έρχεται σε κοινωνία με όλο τον κόσμο. Όπως ο Χριστός, αφήνει τον εαυτό του να γίνει πλησίον για κάθε άνθρωπο. Αντίθετα, ακυρώνεται η οποιαδήποτε δυνατότητα εσωτερικής πληρότητας, όταν ο άνθρωπος βάζει ως κέντρο των πάντων τον εαυτό του και κλείνεται ερμητικά σ' αυτόν, αδιαφορώντας για τις ανάγκες του πλησίον. Ιδιαίτερα στις μέρες μας που η οικονομική κρίση άφησε πίσω της ανθρώπους άστεγους, που στοιβάζονται στους δρόμους χωρίς εργασία, πεινώντας και διψώντας, η όποια αδιαφορία και το προσπέρασμά τους δεν μπορεί να είναι συμβατά με την ευαγγελική αλήθεια. Η Εκκλησία, όπως σημειώνει χαρακτηριστικά ο άγιος Μάξιμος ο Ομολογητής, είναι τύπος και εικόνα «του σύμπαντος κόσμου». Αυτό σίγουρα φανερώνει όχι μόνο τη θέση των χριστιανών μέσα στην κοινωνία, αλλά και την αποστολή της Εκκλησίας στον κόσμο.

Η θεραπεία

Η ανύψωση του ανθρώπου στο χώρο της αληθινής κοινωνίας που υπόσχεται η Εκκλησία, προϋποθέτει πρώτα απ' όλα την απελευθέρωσή του αλλά και την γιατρεία του από τις λογής ασθένειες που τον προσβάλλουν καθημερινά.

Ο δαιμονισμένος θεραπεύθηκε από το μεγάλο γιατρό, τον Χριστό. Η Εκκλησία μέσα από την εμπειρία της διαβεβαιώνει ότι καμιά ασθένεια δεν μένει αθεράπευτη. Ο άνθρωπος γιατρεύεται εν Χριστώ απ' όλες τις παθήσεις που τόσο βασανιστικά τον καθηλώνουν στην τραγικότητα της μοναξιάς και της ακοινωνησίας. Αυτό αποτυπώνεται στη θεαματική μεταλλαγή του δαιμονισμένου νέου μετά από το θαύμα της θεραπείας του. Η επένεργεια της αγάπης του Χριστού έδωσε πληρότητα στον εαυτό του ώστε απ' εκεί και πέρα το μόνο που φοβόταν ήταν ο κίνδυνος μήπως περιπέσει στην προηγούμενη κατάστασή του.

Αγαπητοί αδελφοί, ο άνθρωπος μπορεί και σήμερα να δεχθεί στη ζωή του το λυτρωτή Χριστό. Είναι ο μόνος που μπορεί να τον απαλλάξει από κάθε καταλυτική δύναμη του κακού και των δυνάμεών του. Ο Χριστός με την αιώνια αλήθεια του διασώζει στον άνθρωπο όλα τα χαρακτηριστικά της κατ' εικόνα Θεού δημιουργίας του και επομένως την αυθεντικότητά του. Τον αποκαθιστά στην πιο αληθινή κοινωνικότητα «ιματισμένον και σωφρονούντα».



Ἀποστολικό Ἀνάγνωσμα



Ἀδελφοί, εἰδότες ὅτι οὐ δικαιοῦται ἄνθρωπος ἐξ ἔργων νόμου ἐάν μή διά πίστεως Ἰησοῦ Χριστοῦ, καί ἡμεῖς ἐάν μή διά πίστεως Ἰησοῦ Χριστοῦ, καί ἡμεῖς εἰς Χριστόν Ἰησοῦν ἐπίστευσάμεν, ἵνα δικαιωθῶμεν ἐκ πίστεως Χριστοῦ καί οὐκ ἐξ ἔργων νόμου, διότι οὐ δικαιωθήσεται ἐξ ἔργων νόμου πᾶσα σὰρξ. Εἰ δέ ζητοῦντες δικαιωθῆναι ἐν Χριστῷ εὐρέθημεν καί αὐτοὶ ἁμαρτωλοί, ἄρα Χριστός ἁμαρτίας διάκονος; Μὴ γένοιτο. Εἰ γάρ ἂ κατέλυσα ταῦτα πάλιν οἰκοδομῶ, παραβάτην ἑμαυτὸν συνίστημι. Ἐγὼ γάρ διά νόμου νόμῳ ἀπέθανον, ἵνα Θεῷ ζήσω. Χριστῷ συνεσταύρωμαι, ζῶ δέ οὐκέτι ἐγώ, ζῆ δέ ἐν ἐμοὶ Χριστός, ὃ δέ νῦν ζῶ ἐν σαρκί, ἐν πίστει ζῶ τῇ τοῦ υἱοῦ τοῦ Θεοῦ τοῦ ἀγαπήσαντός με καί παραδόντος ἑαυτὸν ὑπὲρ ἐμοῦ.

Εὐαγγελικό Ἀνάγνωσμα



Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, ἐλθόντι τῷ Ἰησοῦ εἰς τὴν χώραν τῶν Γαδαρηνῶν, ἧτις ἐστὶν ἀντίπερα τῆς Γαλιλαίας. Ἐξελθόντι δὲ αὐτῷ ἐπὶ τὴν γῆν ὑπήντησεν αὐτῷ ἀνὴρ τις ἐκ τῆς πόλεως, ὃς εἶχε δαιμόνια ἐκ χρόνων ἱκανῶν, καί ἰμάτιον οὐκ ἐνεδιδύσκετο, καὶ ἐν οἰκίᾳ οὐκ ἔμενεν, ἀλλ' ἐν τοῖς μνήμασιν. Ἰδὼν δὲ τὸν Ἰησοῦν καὶ ἀνακράζας προσέπεσεν αὐτῷ καὶ φωνῇ μεγάλη εἶπε· Τί ἐμοὶ καὶ σοί, Ἰησοῦ υἱὲ τοῦ Θεοῦ τοῦ ὑψίστου; δέομαί σου, μὴ με βρασανῆσθαι. Παρήγγειλε γὰρ τῷ πνεύματι τῷ ἀκαθάρτῳ ἐξελθεῖν ἀπὸ τοῦ ἀνθρώπου. πολλοὶς γὰρ χρόνοις συνηρπάκει αὐτόν, καὶ ἐδεσμεῖτο ἀλύσεισι καὶ πέδαις φυλασσόμενος, καὶ διαρρήσσων τὰ δεσμὰ ἠλαύνετο ὑπὸ τοῦ δαίμονος εἰς τὰς ἐρήμους. Ἐπηρώτησε δὲ αὐτὸν ὁ Ἰησοὺς λέγων· Τί σοὶ ἐστὶν ὄνομα; ὃ δὲ εἶπε· Λεγεών· ὅτι δαιμόνια πολλὰ εἰσῆλθεν εἰς αὐτόν· καὶ παρεκάλει αὐτόν ἵνα μὴ ἐπιτάξῃ αὐτοῖς εἰς τὴν ἄβυσσον ἀπελθεῖν. Ἦν δὲ ἐκεῖ ἀγέλη χοίρων ἱκανῶν βοσκομένη ἐν τῷ ὄρει· καὶ παρεκάλουν αὐτόν ἵνα ἐπιτρέψῃ αὐτοῖς εἰς ἐκείνους εἰσελθεῖν· καὶ ἐπέτρεψεν αὐτοῖς. Ἐξελθόντα δὲ τὰ δαιμόνια ἀπὸ τοῦ ἀνθρώπου εἰσῆλθον εἰς τοὺς χοίρους, καὶ ὥρμησεν ἡ ἀγέλη κατὰ τοῦ κρημνοῦ εἰς τὴν λίμνην καὶ ἀπεπνίγη. Ἰδόντες δὲ οἱ βόσκοντες τὸ γεγεννημένον ἔφυγον, καὶ ἀπήγγειλαν εἰς τὴν πόλιν καὶ εἰς τοὺς ἀγρούς. Ἐξῆλθον δὲ ἰδεῖν τὸ γεγονός, καὶ ἦλθον πρὸς τὸν Ἰησοῦν, καὶ εὖρον καθήμενον τὸν ἄνθρωπον, ἀφ' οὗ τὰ δαιμόνια ἐξεληλύθει, ἰματισμένον καὶ σωφρονοῦντα παρὰ τοὺς πόδας τοῦ Ἰησοῦ, καὶ ἐφοβήθησαν. Ἀπήγγειλαν δὲ αὐτοῖς οἱ ἰδόντες πῶς ἐσώθη ὁ δαιμονισθεὶς. Καὶ ἠρώτησαν αὐτόν ἅπαν τὸ πλῆθος τῆς περιχώρου τῶν Γαδαρηνῶν ἀπελθεῖν ἀπ' αὐτῶν, ὅτι φόβῳ μεγάλῳ συνέιχοντο· αὐτὸς δὲ ἐμβὰς εἰς τὸ πλοῖον ὑπέστρεψεν. Ἐδέετο δὲ αὐτοῦ ὁ ἀνὴρ, ἀφ' οὗ ἐξεληλύθει τὰ δαιμόνια, εἶναι σὺν αὐτῷ· ἀπέλυσε δὲ αὐτόν ὁ Ἰησοὺς λέγων· Ὑπόστρεφε εἰς τὸν οἶκόν σου καὶ διηγοῦ ὅσα ἐποίησέ σοι ὁ Θεός. καὶ ἀπῆλθε καθ' ὅλην τὴν πόλιν κηρύσσων ὅσα ἐποίησεν αὐτῷ ὁ Ἰησοὺς.

Ο Άγιος Μεγαλομάρτυς Δημήτριος ο Μυροβλήτης



Ο άγιος μεγαλομάρτυρας Δημήτριος γεννήθηκε στη Θεσσαλονίκη και έζησε κατά τους χρόνους του Αυτοκράτορα Διοκλητιανού και του Τετράρχη Γαλερίου Μαξιμιανού (284-305μ.Χ), εποχή κατά την οποία έγινε φοβερός διωγμός κατά των χριστιανών.

Ήταν επιφανέστατο μέλος της κοινωνίας της Θεσσαλονίκης, Δούκας της πόλης και Στρατηγός όλης της Θεσσαλίας. Ο Δημήτριος που κατάγονταν από ευσεβή οικογένεια, δε φοβήθηκε από τα διατάγματα των αυτοκρατόρων και συνέχισε να κηρύττει τον ευαγγελικό λόγο, οδηγώντας στην πίστη πολλούς ειδωλολάτρες. Όταν ο Μαξιμιανός έμαθε για την χριστιανική δράση του, διέταξε να συλληφθεί και να οδηγηθεί μπροστά του.

Ο Δημήτριος δε δίστασε να ομολογήσει τη χριστιανική του πίστη, παρόλο που γνώριζε τα φρικτά βασανιστήρια στα οποία υποβάλλονταν οι χριστιανοί. Αρχικά φυλακίστηκε σε ένα τόπο ακάθαρμο, σ' ένα παλαιό λουτρό στα υπόγεια του οποίου χύνονταν ακάθαρτα περιττώματα. Στο βρωμερό αυτό τόπο ο άγιος παρέμεινε στερημένος τη συναναστροφή των ανθρώπων, αλλά παρηγορούμενος από το Θεό. Αυτό τον καιρό διεξάγονταν αθλητικοί αγώνες στη Θεσσαλονίκη προς τιμή του αυτοκράτορα, ένας από τους συμμετέχοντες, ανθρωπος του Μαξιμιανού, που ονομάζονταν Λυαίος, κόμπαζε πως ήταν ανίκητος και παράλληλα χλέβαζε τους χριστιανούς καλώντας τους να αναμετρηθούν μαζί του. Ένας νεαρός στρατιώτης και κρυφός μαθητής του Δημητρίου, που ονομάζονταν Νέστωρας επισκέφθηκε το Δημήτριο στη φυλακή και του ζήτησε να προσευχηθεί για να τον βοηθήσει ο Κύριος μας να αντιμετωπίσει τον Λυαίο. Ο άγιος αφού προσευχήθηκε και του είπε: "Υπάγε και τον Λυαίο θα νικήσεις και υπέρ Χριστού θα μαρτυρήσεις".

Ο Νέστωρας τότε παρούσιάστηκε στο στάδιο και ζήτησε να αναμετρηθεί με τον φοβερό Λυαίο. Μάταια προσπάθησαν να τον μεταπείσουν. Όταν ο Τετράρχης είδε πως δεν τον άκουε τον άφησε να αντιμετωπίσει τον γιγαντώσωμο Λυαίο. Αυτός πλησίασε τον Λυαίο και φωνάζοντας "Ο Θεός του Δημητρίου βοήθει μοι" του κατάφερε ένα φοβερό χτύπημα με το σπαθί στη καρδιά και αυτός αμέσως σωριάστηκε νεκρός.

Ο Μαξιμιανός αφού πληροφορήθηκε τα γεγονότα θέωρησε υπεύθυνο τον Δημήτριο και διέταξε να τους σκοτώσουν και τους δύο αμέσως. Έτσι ο άγιος Νέστωρας αποκεφαλίστηκε έξω από τη λεγόμενη Χρυσή Πύλη. Ο Δημήτριος που βρίσκονταν ακόμα στο λουτρό φυλακισμένος μόλις είδε τους στρατιώτες να έρχονται σήκωσε το δεξί του χέρι και οι στρατιώτες τον λόγγχευσαν στην πλευρά, έτσι έμοιασε στον Κύριο μας, τον γλυκύτατο Ιησού που και αυτός είχε λογγχευθεί στην πλευρά, ύστερα οι στρατιώτες των λόγγχευσαν σε όλο του το σώμα. Έτσι τελειώθηκε ο άγιος Δημήτριος δεχόμενος το μαρτυρικό στεφάνι.

Κάποιοι ευλαβείς χριστιανοί ήρθαν κρυφά και ένταφιασαν το σώμα του αγίου στον ίδιο τον τόπο του μαρτυρίου, στο βρωμερό λουτρό που έμμελε πλέον να γίνει ιατρείο ψυχών και σωμάτων. Κάποιοι μάλιστα φίλος του αγίου που ονομάζονταν Λούπος και ήταν παρόν την ώρα του μαρτυρίου όταν έφυγαν οι στρατιώτες, πήγε γρήγορα και έβγαλε το δαχτυλίδι και το πανωφόρι του αγίου και τα έβαψε στο αίμα του. Με αυτά ενεργούσε πολλά θαύματα: αρρώστους ιάτρευε, δαιμονισμένους θεράπευε. Ο Μαξιμιανός μόλις έμαθε αυτά έστειλε στρατιώτες και τον αποκεφάλισαν σε κάποιον τόπο ονομαζόμενο Τριβουνάλιο.